

SZEGEDI NAPLÓ

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS IRODALMI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 14 frt — kr. Negyedévre 3 frt 50 kr.
Félévre 7 frt — kr. Egy óra . 1 frt 20 kr.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Iskola-utca, Pfann-féle ház, 21. sz.
Bérmertetlen levelek csak ismert kéztől fogadtatnak el.

HIRDETÉSEKET

és nyilttér! közleményeket a kiadóhivatal
mérésélt árjegyzék szerint számít.

A zsolnai igazság.

Szeged, szept. 21.

Nagy dolgokon törí fejét az igazságügyminiszter, a csekély jelentőségű bajok elkerülik figyelmét. A magánjog kodifikálásának eszméjével birkózik állítólag, valójában pedig az ennél is fontosabb nyugdíjaztatások kövén köszörüli személyes érdekeinek immár megkopott élet.

Aki Zsolnán keresi az igazságot, annak azt felelik, hogy várjon sorára. Jöjjön később, majd csak egy év múlva.

Mert a zsolnai járásbiróságnál nem elég a munkaerő, a benyújtott panaszok tárgyalására csak egy év, vagy a legjobb esetben fél év múlva lehet határidőt tűzni. Ha csupán Zsolnán volna ilyen botrányos az igazságszolgáltatás és ez ott véletlen, időleges eset volna is, jogállamban a legnagyobb felháborodásra kell, hogy okot szolgáltatson az a gondolat, hogy van az országnak egy zuga, melyben a törvények tömegével körülzáncolt sértett fél semmiféle módon nem szerezhethet magának elégtételt, melyben a mindenkor védett jogos magánérdek sem talál bírói oltalmat.

Hogy a zsolnai járásbiróság területén a sértett fél nem nyer elégtételt, a jogos magánérdek nem talál oltalmat, ez indokolásra már nem szorul, mert elégtétel-e az a sértésért, melyet egy évvel később a sérelem után kezdenek megtorolni, megvédi-e az a jogos magánérdeket, ami egy közbeeső év eseményeit akarná megállítani.

Semmiesetre sem. Az igazságszolgáltatásnak ez a módja nem alkalmas arra, hogy a nép lelkében a bírói szervezet iránt való bizalmat meggyökeresítse, csak arra jó, hogy a személy és vagyonbiztonság fáradsággal épült védbástyáit aláássa, az igazság erejébe vetett hitet megingassa.

A jogszolgáltatás gyöngéit csak félve szoktuk érinteni. A bírói függetlenség intézményét üveg bura alatt őrizzük, hogy szellő se érje, de mikor gyermekjátékká fajul a kard, melyet komoly férfiak oldalára kötött a közbizalom, akkor már az üres szócsépléssel beérni nem szabad, az aktagyártó műhelyek alá tüzet kell gyújtani.

Ne gondolja senki, hogy csak Zsolnán törül ki a szemét az igazságnak, ne higyjük el, hogy ott kivétel esett. A falusi járásbiróságok öt tizedrészénél folyik ez a játék az igazsággal s az országnak igen nagy területén nem tudják megérteni a panaszos felek azt, hogy jogszolgáltatásunknak melyik részében rejlik az a

szentség, melyet igazságnak szokás nevezni.

Csak nagyon rövid néhány éve még annak is, hogy itt Szegeden sem voltak sokkal különbek az állapotok s hogy ma már nem úgy vagyunk, mint a zsolnaiak, annak sem az igazságügyminiszter az oka.

Ennek a borzasztó igazságügyi helyzetnek a javításához pedig nem kell valami különös varázserő, s a tudományokban szörnyű mélyen vágkáló igazságügyminiszter bölcseségén sem ejtene csorbát az a munka, melyet ennek a helyzetnek a megjavítására fordítana, mert igen egyszerű intézkedések képe-ek segíteni a bajokon, ha megvan a kellő jóakarát és áldozatkészség.

A járásbírók munkakörében legjelentékenyebb tömeget képez azoknak a nyomtatványoknak kitöltése, melyek részint közbeeső, részint egyéb intézkedésekre vannak készletben. Ha csak ezen munka elintézésére tartana az igazságügyminiszter alkalmas személyzetet, az érdemleges munka soha fönnakadást nem szenvedhetne.

Csak hogy ennek a sablon-munkának jogszolgáltatásunk olyan nagy fontosságot tulajdonít, mely a legnevetsegesebb nagyképtűsködéssel határos és általában úgy vélekednek erről a dologról, mint olyanról, mely az érdemleges munkától elválasztható nem volna, holott megtörtént akárhány bírósnál, hogy irnok végezte a legfontosabb blanketta munkát, a váltóügyek elintézését a törvényszéknél és eltekintve attól, hogy itt voltaképp az ellenőrzés volt laza, az az olesó ember mégis olyan munkát végzett, mely a jogkereső közönség igényeinek jobban megfelelt, mint a zsolnai járásbiróság munkája, mely végzésben tudatta a sürgető féllel, hogy erre az esztendőre minden határidő le van már foglalva.

Szó sincs róla, szép dolgok azok nagyon, amiket Szilágyi miniszter sokat elmesélt reformtörökvéseiben találunk felsorolva s annak idején, ha majd valaki teljesíti azokat, üdvös hatásuk is lesz. De az igazságszolgáltatást addig nem szabad zsolnai mintára végeztetni, míg azok a nagy reformok alakot öltenek.

Városi közgyűlés

Szeged, szept. 21.

(Első nap.)

Tele ház és tele karzatok mellett folyt le ma a szeptemberi közgyűlés első napja, melynek bevezetését Kossuth Lajos díszpolgárunk ünneplése képezte.

Nemes egyértelműséggel és tiszteletreméltó lelkesedéssel fogadta a közgyűlés azt az indítványt, melyet egész terjedelmében közölt mai számunk, melynek az a tartalma, hogy Szeged már 1848-ban díszpolgárrá választott turini apostolunkat szeretettel és hálával üdvözli és nagy nevével disziti egyik útját.

A határozattal önmagát tisztelte meg a közgyűlés, mely helyesléssel fogadta az elnöklő főispán azon előterjesztését, hogy a Kossuth üdvözlésére vonatkozó indítvány elsőnek, az interpellációkat is megelőzőleg vétessék elő.

Szünetet nem tartó éljenzés kísérte az indítvány kiemelkedőbb pontjait és azokat a szép, lelkes beszédeket, melyekkel Polczner Jenő és dr. Szivessy László Kossuth Lajos kimagasló érdemeit és korszakalkotó sikereit méltatták.

A gyűlés második tárgyát dr. Babó Emil országgyűlési képviselő interpellációja képezte, aki a tápéi választók átvonulása-
kor elkövetett rendőri erőszakoskodás miatt intézett kérdést a polgármesterhez.

Dr. Babó Emil sujtó bírálatot gyakorolt a rendőrség eljárása fölött, ami a közgyűlés egyik részén erős helyesléssel, a másik részén erős nem tetszéssel találkozott. A t. városatyák, ugylátszik, elfelejtették már a körülbelül egy hónapja történt esetet és különösen azt, hogy a rendőri föllépésnek aránylag szelíd, vér nélkül való lefolyása nem annyira melegség, mint inkább szerencsés véletlenség.

Mindenesetre csak a feledékenységnek és a megbocsátásnak lehet tulajdonítani, hogy a közgyűlés nagy többsége tudomásul vette az interpellációra adott választ, sőt valóságos tüntetést rendezett a főkapitány mellett, talán enyhítésül azért a kegyetlen ítéletért, melyet az interpelláló tartott, éles szavakkal vonva be a felelősségbe a polgármestert, aki nem volt itthon és a főispánt, aki itthon volt ugyan, de természetesen nem vállalja, hogy a rendőrség tényeire befolyást volna hivatva gyakorolni.

A közgyűlésről következő tudósítást adjuk:

Elnök: Kállay Albert főispán.

Jegyző: dr. Tóth Pál főjegyző.

Jelen voltak a közgyűlésen:

Pálffy Ferenc polgármester, Rainer József főkapitány, dr. Lázár György polgármester h., Zombory Antal, dr. Fodor Károly tanácsnokok, dr. Ivánkovits Sándor t. főügyész, Endrényi Antal árvasz. elnök, Kelemen Kálmán árvasz. ülnök, Bérczy Antal árvasz. ülnök, dr. Faragó Ödön t. főorvos, Tóth Mihály főmérnök, Fajka János főszámvevő, Szendrey Pál aljegyző, Szekerke Lajos aljegyző, Szeles Kálmán alügyész, dr. Lippai Lajos alügyész, Gerentsér László pénztárnok, Koncz Antal levéltárnok, Balog József közgyám, Huszka Lajos alszámvevő, Váradi Jenő könyvvivő, Abafy Aurél, dr. Aigner Károly, Babarczy

József, dr. Babó Emil orsz. gyül. képviselő, Bakacsi M., Balog Ferencz, Berta János, Biacsi Imre, Bodnár Imre, Bokor Adolf, Bokor Pál, Böngyik István, Böresök Péter, Brauswetter János, Csányi János, Csikós Ignác, Csillag József, Csonka Ferencz, Deutsch Emil, Deutsch Lipót, Dobóczky Mihály, Dobó József, Duka Marczel, Eisenstädter Róbert, Enyedi Károly, Fankovits Miklós, Ferenczy János, Fluck Ferencz, Fodor István, Fournier Károly, Gál Ferencz id., Gál Ferencz ifj., Gál János, Gruber Gusztáv, Gyuricza Lipót, Halász József, Harcz Lajos, Hibay György dr., Hutter József, Ivánkóczy János, Juhász György, Katona András, Kalmár István, Kass János, Kátay Ferdinánd, Kelemen István, Keresztes Sándor, Kertész József, Kertész Sándor, Kiss Arnold, Kiss Gyula, Kovács Albert, Kovács János, Kovács József dr., Köhegyi Lajos dr., Kőszegváry Lajos, Kulinyi Zsigmond, Landesberg Mór, Lábdy A., László M., Lichtenberg Mór, Ligeti S., Lipcsey Ádám, Lippai N. István, Lusztig Ferencz, Magyar Gábor, Magyar János dr., Magyar Miksa, Marosi Mór, Mayer Jenő, May Miksa, Milkó Jakab, Milkó Sámuel, Molnár János, Nemeckay István, Nyiri Bálint, Obláth Lipót, Ormódi Béla, Pap János, Patzauer Miksa, Pálfi Antal kávé, Pálffy Sándor ifj., Pillich Kálmán, Pocsátkó Károly, Polczner Jenő, Polgár Sándor dr., Popper L. M. Rainer Ferencz, Rainer Károly, Rácz József, Rév Lajos, Rónai János, Rósa László dr., Rózsa Ferencz, Rózsa Vincze, Salamon Zsigmond, Stelczel Frigyes, Schlauch Károly, Schütz Antal, Schütz János, Szabó János, Szemerjay Károly, Szemmary Ferencz id., Szendrőy János, Szécsi Márton, Szécsi Zsigmond, Sziráky József, Szivessy László dr., Szobotka Vilmos, Stojkovits Sándor, Temesváry Imre, Temesváry István, Thomay József, Tóth Antal népisk. felügy., Tóth Ferencz ifj., Tóth Gyula, Tóth Sándor, Totzer Ferencz, Tukacs József, Ujj József dr., Vajda J. Fülöp, Vajda Sándor, Varga Antal, Vass János, Várnai Lipót, Wagner Gusztáv, Wagner Gyula, Wagner Károly, Wegmann Ferencz dr., Weiner Miksa, Wiedermann József, Winkler Bernát, Winkler József, Winkler Mór, Zápori Nándor.

Jelentések.

Szendrey Pál jegyző olvassa a polgármester jelentését a szüneti hónapokról. A jelentést a közgyűlés tudomásul vette.

Tudomásul vette még a közgyűlés az **Endrényi Antal** árvaszéki elnök évnegyedes jelentését, továbbá a számonkérő széknek és a közigazgatási bizottságnak az 1892-ik év II-ik felére vonatkozó jelentéseit.

Kossuth üdvözlése.

Kállay Albert főispán a jelentések fölolvassása után első sorban a **Kossuth Lajos** üdvözlésére vonatkozó indítvány főlvetelét kéri.

Dr. Tóth Pál főjegyző olvassa a **Polczner Jenő** és **Dr. Szivessy László** által benyújtott indítványt, melyet a városi tanács pártolólággal terjeszt a közgyűlés elé.

Az indítvány, melynek indoklását már közöltük, így szól:

„Indítványozzuk, hogy:

Miután **Kossuth Lajos** Szeged városának nép-, illetve közgyűlése 1848. márczius hó 18-án tartott ülésében Szeged város diszpolgárává már megválasztotta: a jelen közgyűlés ama tényt és határozatot most megújítja, megerősíti és szentesíti,

hogy ezen határozatáról **Kossuth Lajos** értesíti és

hogy **Kossuth Lajos**hoz születésnapjának 90-ik évfordulója alkalmából üdvözlőiratot intéz.

Indítványozzuk továbbá, hogy rendelje el a közgyűlés, hogy a „budapesti sugárut“ ezentúl „**Kossuth Lajos-sugárutnak**“ nevezessék.”

(Általános, hosszantartó éljenzés. Elfogadjuk.)

Polczner Jenő a következő lendületes beszéddel okolja meg hazafias indítványát:

Tisztelt közgyűlés!

Igazán hazafias örömtől repeső szívvvel, kézségesen jelentem ki azt, és elismeréssel adózom Szeged város tekintetes tanácsának azért, hogy a város tanácsa már megértve az idők szellemének intő szózatát és talán saját benső nemesebb indulatát is követve, **Kossuth Lajos** ünneplésének kérdésében beadott indítványt, a maga részéről pártoló véleményének kíséretében nyújtotta be nekünk elfogadás végett.

Szeged hazafias népe, Szeged városának romlatlan polgársága, a nem hivatalos Szeged vasárnap, f. hó 18-án hálatelt szívvvel ünnepelte meg édes hazánk ujjáalkotójának, alkotmányos szabadságunk megteremtőjének, a legnemesebb hazaszeretet tündöklő apostolának 90-ik évfordulóját.

A hivatalos Szeged, Szeged városának tanácsa és közgyűlése, ezen kérdésben a a polgárságtól nem maradhat el, kell, hogy a hivatalos Szeged, a város törvényhatóságának bizottsága, Önök uraim a Tanácssal élükön, a hála, a tisztelet és elismerésnek kedves adóját szintén lerójják.

A polgárság vasárnap ünnepén, az Isten házában a küszöbén, a helybeli evangélikus egyháznak fenkölt gondolkozású és hazafias szellemű papja az ihlet magasztos hangján mondá: hogy nagy idők voltak azok, amikor egyetlen egy gondolat rezegte át az egész vén Európát, amikor azon egy gondolat rázta föl a téletlenség álmából és a tespedés kórágából az elalélt nemzeteket, amikor azon egyetlen egy gondolat állította talpra a népeket. Ezen gondolat a szabadságnak nagy gondolata volt.

Ezen gondolatnak, az életet adó szabadság szellemének iránya pedig a testvériség és egyenlőség magasztos eszméi voltak.

Ezen világot alkotó, népeket boldogító nagy eszméknek lánglelkű apostola volt az a **Kossuth Lajos**, aki a maga határtalan egyéni tehetségeivel, isteni adományaival, teremtmő lángszével, semmitől vissza nem riadó bátorságával, törhetlen jellemével, nyelvének a népek millióinak szívéhez szóló búbájával és varázserejével a magyar nemzet nemzeti föltámadásának teljes nagy művét végbe vitte és azt a világ bámulataira érvényre juttatta.

E férfiú megszüntette a rendi alkotmányt, fölszabadította a népet, a jobbságot, föl a földet, behozta a közteher viselést, a törvény előtti egyenlőséget, a polgári és politikai szabadságjogokat és a nemzet sorsának intézését a népképviseleti alapon nyugvó országgyűlésnek felelős kormányzat kezébe tette le.

Ezen általa lerakott hatalmas szikla-alapokon áll fönt és él a mai Magyarország.

Ha **Kossuth Lajos** nincs, ha ő ama intézményeket nagy lelkének erejével és a korszellem hatása alatt rohamosan nem létesíti, ha a népek millióit az alkotmány sáncaiba be nem veszi, akkor Magyarország már nem léteznék, mert az ország nem volt volna képes az Európa szerte beállott reakcióval szemben a bitófának, a golyónak, a vérnek, az elnyomatásnak szörnyű ideje alatt oly hősi ellentállást tanusítani, hogy habár a betört millió ellenségnek tulnyomó ereje által fizikailag leveretett is, mégis azon hősiesség ellentállásból kelt ki és támadt föl megalkotott alkotmányunk és megszületett szabadságunk. **Kossuth Lajos** nagy alkotásai nélkül a reánk következett Bach-korszakbeli nehéz évek terhét el nem bírtuk volna és az óriási szenvedések sulya alatt összerokadtunk volna.

Azért, hogy **Kossuth Lajos** Magyarország fentállhatóságának és fejlődésének biztos alapjait mély belátása, mérhetlen önfeláldozása, óriási cselekvősége és tevékenységével megépítette, úgy, hogy száz ellenségünk sem győzedelmeskedhetett rajtunk, a magyar nemzetnek minden egyes tagja és a magyar államszerkezetnek minden egyes tagozata, a nagy idők azon nagy embereinek örök hálával tartozik.

A hálaéneknek országszerte hangzó

szép kórusából a hivatalos Szeged sem maradhat ki.

Rójuk le tehát uraim mi is a hála és tiszteletnek szent adóját. Fogadjuk el lelkesedéssel az igaz hazaszeretet és a legnemesebb hála érzetétől áthatott indítványnak minden egyes pontját.

Ezen indítványnak elfogadásával bizonyítsuk be és hirdessük világgá azt, hogy mi is szívünk szeretetének egész melegével, hazafias lelkünk rajongásával ragaszkodunk a magyar nemzet eszményképéhez, **Kossuth Lajos**hoz, mert neki köszönhetjük, hogy magyar polgárok vagyunk, hogy magyar alattunk a föld, hogy itt magyarul tanácskozhatunk és hogy magyar nyelven imádkozhatunk az Egek urához, a mindenható Istenhez, hogy engedje meg, hogy **Kossuth Lajos**, akinek nagy neve amig csak magyar él, mindig tündöklő csillagként fog előttünk ragyogni, sokáig éljen.

Dr. Szivessy László: T. közgyűlés! Az általam is aláírt indítvány indoklására legyen szabad az előttem szólott t. képviselőtársam után a magam és illetve azon pártnak álláspontját is röviden jeleznem, amelynek én egyik szerény tagja és köztagja vagyok.

Erős meggyőződésem, hogy a szabadelvű pártnak nem kevésbé van oka **Kossuth Lajos** 90 ik születési évfordulóját ünnepelni és jubilálni, mint az ország bármely más pártjának.

Mert ha a mi politikai hitvallásunk eltérő is az övétől és ha a nemzet alkotmányos képviseletének többsége más álláspontot foglal is el, mint amelyen **Kossuth Lajos** rendületlenül áll és ha ennek következtében a magyar nemzet többsége fájdalommal látja is azt, hogy **Kossuth Lajos** a nagy nemzeti forradalom többi vezérférfaitól eltérőleg pártatlan államférfiúi tehetségeit nem bocsátotta a nemzet és a magyar állam reorganizációja nagy munkájának rendelkezésére, hanem e helyett a passzív ellentállás terén maradt, — úgy az ő 90-ik születésnapja mégis jubileum a szabadelvű párt nevére is, amelyet az osztatlan szereteten és tiszteleten kívül még egy másik eltörhetlen kapocs is fűz **Kossuth Lajos** nagy nevéhez és kimagasló, megkoszorozott alakjához!

Kossuth Lajos 90 ik születésnapjának évfordulója ugyanis egyszerűs mind a magyar szabadelvűség és a bár különböző nevek alatt, de félszázad óta irányadó magyar szabadelvű pártnak félszázados jubileuma:

A magyar nemzet természeténél fogva mindig szabadelvű volt és mindenha szabadelvű akar lenni és maradni és azért, ha napjainkban azt tapasztaljuk, hogy a szabadelvűség duzzadó vitorlájával előre haladó nemzeti gályánkat köröskörül sötét szirtek tömkelege környékezi és biztos és gyors előrehaladásában veszélyezteteti, akkor nehogy reményünket veszítsük, illő és méltó dolog arra a nagy férfura, mint gyógyó példányképre tekinteni, ki a 40-es évek tespedő maradisága közepette az ujkor szabad eszméinek első szóvivője, hivatott prófétája és lángnyelvű apostola és az új szabadelvű Magyarországnak első, biztos kezű, szabadelvű kormányosa volt.

A szabadelvűségnek fényes ünnepe az, amelyen az ország tobbi törvényhatóságával együtt Szeged város törvényhatósága megünnepli a magyar szabadelvűségnek atyját és megteremtőjét és annál fényesebb az az ünnep, mert azt egyhangulag, közös, osztatlan lelkesedéssel ünnepljük meg.

Ez lesz legméltóbb elismerés azon nagy férfival szemben, aki az új életre ébredt nemzetet emberi jogaiba visszahelyezte a „szabadság, egyenlőség és testvériség“ mentő szentháromságát a magyar nemzet és társadalomba is beleoltotta és aki ezen megváltó eszméknek meggyökeresedésén és megerősödésén még most is, még agg korában is soha sem ernyedő lelkesedéssel és ifjui hévvel és erővel buzgólkodik.

A közgyűlés egyhangulag elfogadta az indítványt.

Interpellációk.

I. A rendőrség stiklje.

Dr. Babó Emil a polgármesterhez intézett interpellációt a rendőrségnek azon ténye miatt, hogy végzetessé válható erőszakossággal megakadályozta a tápéi választóknak Szegeden való keresztúlvonulását.

Dr. Babó Emil a következő beszéddel okolta meg interpellációját.

Tisztelt közgyűlés!

Ezen év folyamán országos képviselő állásomból kifolyólag kötelességem teljesítése miatt nem artózkodván állandóan Szeged városában, törvényhatósági bizottsági tagságomból kifolyó jogaim minden alkalommal nem érvényesítettem.

Mivel azonban Szeged város polgárai érdekében ezen jogaimat gyakorolni a legszentebb kötelességemnek ismertem eddig is és ismerem ezuttal is — így, ha bármily távol laknék is városunktól, mégis legyőznék minden gátat, minden akadályokat, hogy Szeged város polgárainak személyes szabadsága, a népszabadság érdekében kifejezést adjak fölháborodásom és megbotránkozásomnak azon rendőri brutalitás, azon durva erőszak fölött, amit Szeged város rendőrkapitánya a f. év augusztus 29-én a védetlen szegedi polgárokkal szemben elkövetett és a legdurvább módon alkalmazott.

Meg kell vallanom, hogy több szegedi polgár a brutalitás elkövetése után a végből fordult hozzám, hogy ezen erőszakoskodásnak megtorlása végett egy népgyűlés hívassék egybe, amely egy, a képviselőházhoz intézendő petíció alakjában a főispán kér őre vonatása, a rendőrkapitánynak pedig fegyelmi eljárás alá lendő helyezése és hivatalos állásától felfüggesztését célozta volna kimondani, — ezen népgyűlés eszméje már annak megpendítése alkalmával azonban csaknem mindnyájuknál és pedig legott azt a gondolatot keltette föl, hogy egy rendőrkapitány, mint maga Szeged város főispánja is oly csekély jelentőségű pontot képeznek, miként azoknak bármilyen tényei egy népgyűlés elé nem vihetők és az ezek által elkövetett tények egy népgyűlés tárgyát annak magasztossága és méltóságánál fogva nem képezhetik.

Be kellett tehát várnunk, még a törvényhatóság rendes közgyűlést megvárta, amely közgyűlés van és kell is hogy legyen hivatta, a lelkében megbántott és megsértett polgároknak az elmaradhatlan elégtelt megfizetése.

T. közgyűlés! Azt vélem, nem szükséges bővebben s annak legapróbb részeteiben előadnom azt a vérlázító erőszakoskodást, azt a botrányos manővert, amit Szeged város rendőrsége a múlt hó 29-én akaratosan és tudatosan, úgy látszik Szeged város főispánjának „helyeslése” mellett a polgárok személyes szabadsága ellen lejátszott, nem szükséges azért, mert azok a szegedi polgárok, akik elég színtelenek voltak az akaratosan és tudatosan s már eleve kiforcsított komédia szemtanúi lehetni, azok azt közvetlen tapasztalatból ismerik, azok pedig, akik ott nem voltak, egyéb uton értesültek Szeged város rendőrkapitányának ezen apratlan vakmerőséggel elkövetett erőszakoskodásáról és egyáltalán nem is jellemezhető eljárásáról.

Tudjuk, hogy az alkotmányos jog és szabadság alapon nem volt összeegyeztethető már maga az a rendelet, amelylyel a tápéi választókerület községébe mint a választási szék helyre bevonulni szándékozó választóknak Szeged városát átvonulhatóságuk megtagadtatott, tudjuk, hogy amidőn az ezen csak mosolyra indítható rendelet folytán a tápéi választókerületi polgárok a választás befejezése után haza vonultak, akkor a rendőrkapitány, mint valami nagytehetségű hadvezér táborkara élén úgy ő is a kezelésre adott lovas és gyalog rendőrei vezérlete és vezényete képviselőjében kiállott a nagykörút végére, s amikor látta, hogy Sima Ferencz képviselő urat néhány

képviselőtársa és néhány tápéi választó polgár és több szegedi urakból álló kis csoport az Európában levő lakására elkísérni akarja, a kis csoportot a további menetelükben megakadályozta, s amidőn az ekként már nagyon kis száma leolvadt néhány száz főből álló kis tömeg az Európa előtt állást foglalt, akkor a legvérlázítóbb brutalitással lovas rendőreit galoppba reájuk rontatta, a gyalogosokkal pedig az ott járókölket a járdáról leszorította és alkalmazta azt a rendőri erőszakoskodást, amelylyel már nemcsak a saját állását állította pellengérré, de szégyent hozott magára Szeged városára, szégyent annak reputációjára és annak tisztességére.

Hát t. közgyűlés! Ha én ezt a rendőri erőszakoskodást nem fogom elmulasztani egyéb helyeken is fölhozni, úgy annál kevésbé hunyhatok szemem az előtt itt e helyen, mint Szeged városának egyszerű polgára, mint ennek a törvényhatósági bizottságnak tagja, annak a bizottságnak egyik képviselője, amely bizottság első sorban van hivatva a lelkében megbántott, a lelkében sujtott szegedi polgárságnak a kellő satis factiót megszerezni.

Mert hisz t. közgyűlés, ha Szeged város polgársága, amely városnak a reputációját a rendőrkapitánynak ép úgy kellene óvni, amint kötelessége megóvni és megvédelmezni azt magának a törvényhatóság élére állított főispánnak is, a város területén ily — semmiképen sem jellemezhető durvaságot tapasztalni szerencsétlen, nem-e kell, hogy arczába szökjön minden embernek a vére és nem-e kell, hogy gyűlölettel mutasson rá arra a rendőri apparátusra, melynek úgy látszik, fáj és rosszul esik az, ha valaki iránt a polgárság szívéből lelkesedik, fáj pedig azért, mert iránta ily lelkesedéssel nem viseltetik senki, mert hisz a polgárság gyűlölete kell, hogy kövesse őt minden léptén, léptének minden nyomán.

A rendőrkapitány a mondottakon kívül úgy látszik, csak azért is taposott bele a polgárok személyes szabadságába, hogy az ide lerándult és Szeged város vendégszeretetére számolt képviselők előtt, de az egész ország előtt is bizonyítsa, ami bizonyításra nem szorult, hogy ő a város rendőrkapitánya, de én nem hiszem, hogy lenne józanul gondolkozó ember, aki egy izlésen lehetne vele az országos híruség megszerzésének módját illetőleg s aki ily módon akarna országos névre tenni szert, mert bizony a kapitány ur a jelzett manőverével úgy a mondott képviselők, de az ország előtt is csak szegénységének és finom érzéke hiányának adta ki a legeklatásabb bizonyítványát.

De t. közgyűlés, ha nekünk, mint embereknek nincs is közünk a rendőrkapitányhoz, mint emberhez, közünk van hozzá mint rendőrkapitányhoz, mint a város rendőrségének fejéhez és tiltakoznunk kell az ellen, hogy beszennyezze Szeged városának hírnevét és becsületét.

Különbén itt ennél az eljárásnál egy más kérdés is kell hogy fölmerüljön, nevezetesen az, mi jogon kérte a rendőrkapitány a csendőrök alkalmazását, mikor a törvény és szabályrendelet értelmében a csendőrség alkalmazása és kirendelésének csakis igazolt és másként el nem hárítható végveszély esetében van és lehet helye.

Hát hol volt itt a végveszély? Kell-e itt mégcsak a rendet is helyreállítani és fenntartani? Hisz itt zavar és rendetlenség elő nem fordult és ha volt is és merült föl ilyen, azt nem a békés polgárság, de a rendőrök tapintatlan és durva viselete idézte elő, mondhatni a rendőrkapitány tudatosán készítette elő.

Tudomásom van arról, hogy a rendőrkapitány, amikor talán tudatára jött durva eljárása következményének, és amikor talán rettegett attól, hogy a lelkében is méltatlanul megbántott polgárság elkeseredésében őt insultálni és a rendőreitől kapott ütlegeket a legméltóbban és legilletékesebben visszazármaztatni fogja, a Szegeden állomásozó m. kir. honvédség és a közös had-

sereg parancsnokaihoz fordult a katonaság kirendeléséért; azonban ezen urak, bár nem arrogálják maguknak a jog- és törvényismeretet, mint ahogy arrogálja magának a rendőrkapitány, visszaütötték és kereken megtagadták a katonaság kirendelését, mert a tartott helyszíni szemle által meggyőződtek arról, hogy ha van is bizonyos tolongás és csoportosulás, azt nem más, mint maga Szeged városa közigazgatási hatóságának ellenőrzője s a város rendőrkapitánya okozta és inszenizálta s meggyőződtek arról, hogy a polgárok csoportosulása jogosult és nem törvénytelen, tehát ezzel beigazolták azt, hogy katonai létükre külön jog- és törvényismerettel bírnak, mint a rendőrkapitány — és ismerik, tudják és bírnak katonai létükre oly alkotmányos jog- és szabadság érzettel, amivel a rendőrkapitány egyáltalán nem bír, és aminek tudatára elmelkedni soha nem is fog.

De tovább megyek t. közgyűlés. Szeged város biztonságának, közrendjének és nyugalmának őre a rendőrkapitányon túl Szeged város főispánja és Szeged város polgármestere is, akiknek vállatva kell törekedni arra, miként a város belnyugalma, annak belbékéje meg ne háborítsa, és hogy a polgárok alkotmányos jogai, a népszabadsága minden irányban a törvény értelmében érvényesíthetők.

Hát mivel e nevezett napon úgy a város helyettes polgármestere, mint a város főispánja is jelen volt, joggal kérdem és kérdezhetem, miként tartották hivatalos kötelességükkel megegyeztetetők azt, hogy a rendőrkapitány a polgárság nyugalmát akaratosan és tudatosan háborítsa, hogy itt a maga lelkiismeretéhez illő vérlázító komédiát a maga mulattatására eljátszhassa.

Nemcsak a törvény és jog, de az emberi érzék is megkövetelte volna azt, hogy tiltakozó szavakkal gátat vessenek a kapitány féktelenkedésének. Hát t. közgyűlés, ha ezt a város főispánja eleve tudta, akkor nem a rendőrkapitány, hanem a főispán a főbűnös, ha pedig nem jóváhagyásával történt volna, de csak tudomással birt róla, akkor meg bünrészes a rendőrkapitánynak.

Körülbelül egy hónapja annak, hogy ez a botrány itt ebben a városban lejátszódott, ha Szeged város főispánja nem részes a dolognak, akkor kötelessége lett volna elégedetlensége és rosztalásának kifejezést adni, a rendőrkapitány ellen a törvény teljes szigorát alkalmazni, és az által a polgárság nyugalmát, amennyire lehetséges, helyreállítani, de elmúlt, mondom, egy hónapja, semmi se történt a polgárság inzultálásáért, nem történt azért, mert a rendőrkapitány a főispán urnak creaturája s mert a kormánynak kinevezett közege.

Mivel tehát ezen okból a főispán ur a polgárságnak eddig semmi elégtételt nem adott, épen azért, mivel az illetékes helyről rideg közönnyel szemléli a polgárok bánalmazását, ezen közgyűlésnek kell a méltóságát megillető szigorral felelősségre vonni azt a hivatalnokot, aki a város belbékéjét tudatosan háborítja, követelni kell a bűnösök megbüntetését, kell pedig annál inkább, mert mi nem engedhetjük meg azt, hogy bárki is arról lehessen meggyőződve, miként Szeged város polgárait büntetlenül lehessen meggyalázni, lehessen bárkinek is inzultálni, s hogy azt ez a polgárság mindig csak eltűrni legyen kénytelen azért, mert az a felsőbb hatalom, az a hatóság, amely a polgárság ezrei által van fizetve és fenntartva, nem engedi meg ennek a sokat zaklatott polgárságnak azt, hogy a rajta elkövetett sérelmekért elégtételt vegyen.

Ez okból, mivel Szeged város polgárainak jogában áll a hivatkozott esetben a bűnösök legszigorubb megbüntetését követelni, a t. közgyűlésnek pedig hivatásában áll ez irányban a polgárság érdekeit hiven megőrizni, megvédelmezni és azoknak igazságot szolgáltatni, — kérdem Szeged város polgármesterétől:

1. Van-e tudomása arról, hogy városunk rendőrkapitánya az 1892. év augusztus

hó 29-én kiadta azt a semmiféle ok és indokkal nem támogatható rendeletet, melylyel a tápéi orsz. képviselő választóknak Szeged városán keresztül leendő átvonulását megtagadta és ezzel a polgárok alkotmányos jogai és cselekvési szabadságuk gyakorolhatóságát törvényellenes módon megakadályozta?

2. Van-e tudomása arról, hogy e mondott napon Szeged városának rendőrsége a rendőrkapitány vezérlete alatt úgy néhány tápéi választókerületi polgárt, de valamint különösen a szegedi békés polgárokat erőszakosan megtámadta, azok személyes és cselekvési szabadságát gátolta, s azokat a legdurvább módon inzultálta?

3. Szándékozik-e, mi módon és miképpen ezen a lelkök mélyében megbántott polgárokkal szemben elkövetett sérelmekért a teljes elégtételt megszerezni, és Szeged városának hírnevét a rajta ejtett eme sérelem folytán visszaszerezni és visszaállítani?

Pálfy Ferencz polgármester kijelenti, hogy ő augusztus 29-én nem volt Szegeden és így a szóban forgó dologról közvetlen tudomással nem bír.

Dr. Lázár György tudja, hogy a kérdéses alkalommal rendőri intézkedések történtek. Mivel azonban a szervezet értelmében a rendőrkapitány a maga hatáskörében önállóan jár el és a polgármesternek csak az esetben van oka lépést tenni, ha panasz emeltek, ami ez esetben nem történt, az ügyről nem is adhat fölvilágosítást.

Rainer József főkapitány mindenekelőtt hivatkozik arra, hogy mindenkor arra törekedett és ezentul is az lesz a célzata, hogy párttekintetektől nem befolyásolva, a polgárok nyugalma, a rendet és csendet fönntartsa és annak megóvására minden lehető elkövesen.

Erre való tekintettel a helyi politikai mozgalmak alatt is arra törekedett, hogy a különböző pártok mozgalmi összeütközésbe ne jöjjenek, amit sikerült is elérnie.

Hivatkozik arra, hogy Szegeden mind a két párt zárt helyiségekben tartotta meg a maga üléseit és hogy a választáskor ki voltak jelölve az utak, melyeken fölvonultak, amiből semmiféle kérdés nem keletkezett.

A tápéi választás alkalmával is csak az történt, hogy a szomszéd kerület választóival szemben ugyanazon módon járt el, mint saját polgártársaival és hogy nekik is kijelölte az átvonulásra az utakat.

Ehez nemcsak joga volt, de egyenesen kötelességet teljesített, melyet reá szab a törvény és a szervezet.

Ha ezt elmulasztja, ha e miatt a rend megzavartatik, akkor vonhatnák őt — úgy mond — méltán felelősségre.

Az 1879. évi 40. t.-cz. ügy intézkedik, hogy aki a csoportosulásoknál a rendőrségnek nem engedelmessé, kihágást követ el. És miután a tápéi választás délelőttjén arról értesült, hogy a polgárok egy része Szegeden körmenetet akar rendezni és az Európa-szálló előtt, Szegednek ezen a legforgalmasabb pontján pártgyűlést készülni, intézkedett annak megakadályozásáról és tette azt, ami most itt interpelláció tárgyát képezi. Tette azt azért, nehogy a szomszéd kerület fölízgatott választói miatt a város polgárainak nyugalma és békéje megzavartassék.

Az óvrendszabályokat úgy hajtotta végre, hogy senkinek testi épségében és vagyoniában kár nem esett és azt hiszi, hogy ezzel rosszat nem tett, hanem csak a kötelességét teljesítette, megelőzve a közrend megzavarásának veszélyét.

Kéri válaszában tudomásul vételét.

Dr. Babó Emil zárszóval élve, megjegyzi, hogy mikor a polgárság érdekeinek megvédéséről van szó, erre az impulzusnak a város első tisztviselőjétől kell kiindulni. Nem csodálkozik azon, hogy a főispán közönyt nyelt a dolgot, de hogy ilyen közönyt tanúsított a polgármester (Pálfy Ferencz) zajosán éljenek, aki iránt mindnyájan tisztelettel és bizalommal viseltetünk,

akinek nemes érzését mindnyájan ismerjük, az a faj a polgárságnak.

Attérve a rendőrkapitány mosakodására, azt mondja, hiába igyekszik eljárását szépitni, mert nincs annyi víz, amennyivel lehetne mosni azt a szégyent, melyet Szeged városán ejtett.

Kifejti, hogy az adott esetben még csak föltenni sem lehetett, hogy kihágásokat követ el az a polgárság, melynek nem volt más célja, mint megválasztott képviselőjét hazakisérni. Hi-zen előzőleg, aug. 11-én láthatta már a főkapitány, hogy a tápéi választók akkor sem excedáltak, mikor a választási elnök jogtiprása miatt a választás elmaradt, pedig akkor nem öröm volt a polgárság lelkében, hanem elkeseredés és harag.

Ismétli, hogy a rendőrkapitány célja a hazafias lelkesedés elfojtása volt és nem veszi tudomásul a választást.

A közgyűlés többsége Rainer főkapitány választást tudomásul veszi.

A szeged-nagyvárad országut.

Ez is aféle végnélkül való tengeri kigyó már. Itt is a közönség és a hatóság állnak szemben. Ahogy erről az utépítési tervről a közönség gondolkozik, ahogy ebben a közönség a saját érdekeit látja: azt fejezte ki Fodor István thb. tag az erre vonatkozó interpellációjában és a polgármester válaszára adott beszédében, mely meg is tette a feltűnést keltő hatását.

A hatás pedig az, hogy annak a szerencsétlen utnak a kiépítése válságos lett.

Fodor István interpellációjában kiemelte, hogy a szeged-nagyvárad vásárhelyi országut kiépítésére a törvényhatóság csak azon föltetésben ment bele az április 6-iki közgyűlésen, hogy Congrádvármegye, valamint a gyevi uradalom és H.-M. Vásárhely szintén megteszik a magukét az ő érdekeit is érintő utvonal továbbfejlesztésére. Ez azonban nem történt meg, sőt H.-M. Vásárhely kerekén kijelentette, hogy ő nem áldoz arra az utra egy krajczárt sem.

Kérdi a polgármestert: hajlandó-e a törvényhatósági bizottság elé jelentést tenni a célból, hogy a fölhozott okoknál fogva a h.-m.-vásárhely-nagyvárad országut kiépítése elhalasztassék és a helyett más égetően szükséges utvonalak építtessenek ki.

Ha pedig ilyen előterjesztést tenni nem akarna, kérdem nagyságos polgármester urat, hogy a város érdekével összeegyeztethetőnek tartja-e azt, hogy 62,000 forint a közönség hangos rosszalása mellett egy hasznavehetetlen országut kiépítésére fordíttassék.

Pálfy Ferencz polgármester kijelenti röviden, hogy semmiféle új jelentést, vagy javaslatot a nevezett országut kiépítése ügyében nem tehet, mert hiszen befejezett dologgal állunk szemben, amelyet maga a törvényhatóság intézett el úgy, ahogy áll. Annál inkább sem járulhat ennek megmésítésébe, mivel a hmvásárhely-nagyvárad országut elhatározott kiépítésére ma-holnap már az ajáluti verseny is kiiratik. Az ismert utépítési tervet, melyet a törvényhatóság maga alkotott meg, felsőbb helyen jóváhagyást nyert, az előmunkálatok ennek alapján megtétettek, már pedig a város forgalmi érdeke nem azt kívánja, hogy örökké csak tárgyaljunk, hanem azt, hogy végre fogjunk hozzá az építéshez s így az elfogadott utépítési program szerint a közel jövőben kiépítés alá kerülnek azok az utak is, melyekre az indítványozó nagyobb súlyt fektet. Ha a hmvásárhely-nagyvárad utnak kiépítési terve most elejtetik, azzal megbon-

tathatnék az egész utépítési tervet és hosszú időre elodáztatnák újra a többi utak kiépítése is, mert az újabb előmunkálatokra idő kell. Kéri a közgyűlést, hogy választást vegye tudomásul.

Fodor István elmondja az egész utépítési tervet történetét, hogyan jöttek azok létre, milyen reményben ment bele ápr. 6-án a törvényhatóság a hmvásárhely-nagyvárad országut első sorban való kiépítésébe, ez a reménye azonban nem teljesült, mert az érdekl. megye, uradalom és Hmvásárhely város mibe sem veszik Szeged áldozatkészését, az utra áldozni nem akarnak, mért dobjon ki tehát Szeged egy ilyen utra 62,000 frtot? Ő előbb fölémelte volna a kérdésben a szavát, de júliusban és augusztusban közgyűlés nem tartatott, így csak most van alkalm a tárgyról szólni. Ő másképen magyarázza a törvényt és a város érdekét, sem az utépítési törvény intenciója, sem a város érdeke nem az, hogy összekössük városunkat egy drága utépítés által olyan szomszédokkal, melyek ugyanezt az utat semmibe se veszik, arra áldozni nem akarnak és ugyláztatik, arra súlyt nem is fektetnek. S miért áldozzon akkor Szeged erre az utra 62,000 frtot, mikor ennél sokkal fontosabb, a város érdekét jelentékenyebben érintő utak várnak kiépítésre, mint az alsótanyai, madarászi és a felsőtanyai kisteleki országutak. De hát nem érti, miért ez a különös ragaszkodás ehhez a hasznavehetetlen utépítéshez.

S itt kitérve így szól: Ha végig tekintünk közgazgatási életünkön, sajnosan kell tapasztalunk, hogy vajmi keveset haladunk előre. Ennek legfőbb oka az, hogy a polgárság érdeke gyakran felsőbb szeszélyekbe ütközik, melyen aztán hajótörést szenved. (Élénk helyeslés.) Példákat hoz föl. (Halljuk.) Ott van az általaudó vízvezeték kérdése, melynek megoldását évek óta sürgeti a közönség, mint egyik igen fontos érdekét, de ez is ott akad fenn örökké bizonyos felsőbb helyen. Mondhatna még többet, de ezek közül még egyet említ csak, a közvágóhidat, mely 7 esztendő óta kérdés tárgya, de mivel az a nézet, hogy egy bizonyos felsőbbség nem találja jónak a közönség érdekének megfelelő tervet, hát az egész évről-évre elodáztatik. Így van ez azzal a hmvásárhely-nagyvárad uttal, melynek első sorban való kiépítését a múlt alkalommal is azzal az ijesztgetésnek is beillő kijelentésekkel ajánlották, hogy ha ez ki nem épül előbb, a többire se kerül sor. Így állván a dolog, arról van szó, hogy a hatósági bizottság hajlandó-e ezek után is a hmvásárhely-nagyvárad ut kiépítésére 62.000 frtot kidobni és van-e a városnak annyi jövedelme, hogy ilyen luxus-dolgokra áldozzon? Ha annak az utnak kiépítése elodáztatik, ő nem lát abban olyan veszélyt, mint a polgármester. Kéri a közgyűlést, hogy az ügy mellett foglaljon állást, a polgármester választást ne vegye tudomásul. (Élénk helyeslés.)

A főispán által föltett kérdésre meg is cselekedte ezt a közgyűlés, 55 szóval 39 ellen nem vevén tudomásul a választást, mire

Fodor István rögtön indítványt tesz, hogy ennél fogva a h.-m.-vásárhely nagyvárad ut kiépítése egyelőre halasztassék el és

helyette a madarásztói és kisteleki utak építtessenek ki első sorban.

A közgyűlés az indítványt a legközelebbi közgyűlés tárgyául kitűzi.

Lukács miniszter üdvözlése.

Tóth Pál főjegyző fölolvasta az új kereskedelmi miniszter leiratát, melyben a várossal kineveztetését tudatja és működésében a város támogatását kéri.

A közgyűlés egyhangulag elhatározza, hogy a minisztert föliratban üdvözlí.

Folyó ügyek.

Uj bábák. Fölolvastatik a belügyminiszter leirata, mely a 6 újabb külterületi szülésznői állás szervezését jóváhagyja. A tanács utassittatik, hogy a szülésznői állásokat töltsse be.

Háboru esetén. Dr. Lázár György helyettes polgármester előterjeszti az országos vörös kereszt-egyesület megkeresését, hogy háboru esetén hány sebesültet hajlandó a város istápoló gondjába venni? A szomszéd városok 150—200 ig vállaltak sebesülteket háboru esetére. A tanács javasolja, hogy Szeged is 200 sebesült ellátását ajánlja föl.

Wagner Gyula th. biz. tag. kijelenti, hogy Szeged több áldozatot is hozhat, ajánlja, hogy 500 sebesült ápolását vállalja el.

A közgyűlés egyhangulag elfogadja az indítványt.

Választás. Az árvaszéki leltározói állásra a közgyűlés egyhangulag Kovács Oktáv számtisztet választotta meg.

A főispán a tárgynál a közgyűlést bezárta, annak folytatását csütörtök délutánra tűzvé ki.

Ujdonságok.

— szept. 21.

Tájékoztató.

Szept. 22. Városi közgyűlés.

Október 2. a Dugonics-társaság alakuló és tisztválasztó közgyűlése a székhelyben.

— **Szent-Gellért ünnepe.** Az első csanádi püspöknek, Szent-Gellért vértanúnak emlékére a temesvári székesegyházban szombaton ünnepi mise lesz. A misét Németh József püspök mondja és a mise után Ivánkovics János szegedi apátplébános magyar egyházi beszédet fog tartani. Ugyanezen a napon a káptalani papság Desseffy Sándor püspöknél tiszteleg és szerencsekívánatait tolmácsolja, mivel ez a nap püspöki széke elfoglalásának évforduló napja.

— **25,000 frt előfizetés.** Mint az „Egyetértés” írja, a Kossuth iránti kegyeletnek utánzásra méltó fényes példáját adta gróf Károlyi István, aki az iratok újabb köteteiből 25,000 frtnyi összeg erejéig rendelt meg példányokat és ezáltal már eleve biztosította nemcsak az újabb közlemények anyagi sikerét, de egyúttal hozzájárult ahhoz is, hogy Kossuth nemes munkáját anyagi eredmény is kövesse.

— **A fogyasztási adók megváltása.** A javadalmi bizottság ma reggel tárgyalta a kincstár képviselőjével a fogyasztási adók megváltásának egyezségi ügyét. Jelen voltak az ülésen: Pálffy Ferencz polgármester, László Gyula tanácsnok, Gál Ferencz, Kulinyi Zsigmond, Obláth Lipót javadalmi bizottsági tagok, Nyiry Bálint ügyvezető, Nyilassy Ágost mint jegyző és a szegedi pénzügyigazgatóság képviselőjében Dögl Adolf pénzügyi titkár. A pénzügyigazgatóság képviselője előterjesztette a kincstár követelését és az adatokat, melyekre a megváltási összegeket alapítja. De

ezek az adatok természetesen úgy be vannak vonva rózsaszínnel, hogy az állam minél többet követelhesen a várostól, hogy minél magasabb összegekre fokozhassa Szeged egyezségi ajánlatát, melyre azért számít, mert tudja, hogy a köztörvényhatóság bizonyos áldozatokon is kész a lakosság zaklatásának elhárítására. Hanem ennek az áldozatnak is meg van a határa és annak legvégső pontjáig elment a javadalmi bizottság már most, mikor a bor, hus, cukor és sörfogyasztási adó és az italmérési jogért összesen 329,300 frtot fizet. Ezzel szemben most a kincstár minden tételnél újabb emelést akar kierőszakolni, főleg a bornál, jól lehet minden szőlőpásztor tudja, hogy az idei bortermés elenyészőleg silány és csekély. Egészben 361,800 frtot követel a kincstár, vagyis 32,500 frttal többet az 1892-ik évi egyezségi összegnél. Ez azonban még csak egy része a több követelésnek. Miután tudniillik jövőre a város elesik a jogositványi díjak szedésétől, mert ez az államnak marad és mivel ez a bevétel a lefolyt évben 27,300 frtot tett a város javára, a kincstár mindössze 49,800 forinttal követel többet a fogyasztási adókért 1893-ra, mint amit fizetünk 1892-re, már is tulmenve a javadalom értékén és ráfizetve a kezelésre. Teljesen ehhez a helyzethez szabta a tárgyalásait a javadalmi bizottság és tekintettel a jogositványi díjaknak jövőben a kincstár javára eső összegére, 303,020 frt 15 krt ajánl föl, amire nézve vasárnap délig indokolt nyilatkozatot fog adni a pénzügyigazgatóságnak. A pénzügyigazgatóság képviselője kijelentette, hogy ezt az ajánlatot kielégítőnek nem tartja és holnap reggel megkísérli az egyezkedést a felekkel. Miután pedig ez az egyezkedés eredményre nem vezethet, a pénzügyminiszter elhatározása alá terjesztetik majd föl Szeged városának a végső lehetőségig feszített ajánlata, melynek elfogadását azért nem tartják kétségesnek, mert más uton ezt az összeget sem érheti el a kincstár. Ha pár ezer forinttal többet kaphatna a szegedi fogyasztási adókért, bizonyosan elutasítaná az ajánlatunkat, mert a magyar városok nem számíthatnak a kormány jóakarására és méltányosságára, csak elméletben. Ezt mutatja már a kincstár magasra sófolt követelése is, mint egyik jelensége a minél kiemeltlenebb kihasználásnak és annak, hogy a katonai követelésekre elég pénzt fölhatni nem tudó kormányzat a nagy városokat nem kultur-hivatással bíró testületeknek, hanem egyszerű adótárgyaknak tekinti.

— **A színészet érdekében.** Az országos színészegyesület nemrég a vidéki színészet és a színészek nyugdíjintézete segélyezését kérte a várostól. A belügyminiszter most ezt a seyélykérő levelet leiratilag a figyelmébe ajánlja a város közönségének.

— **46—24.** Szomorú számok ezek nagyon. A 46 jelent ugyanannyi szegény kis ártatlan gyermeket, akiket a difteritisz fojtogatott és a 24 jelent ugyanannyi kis halottat, akiket a gyermekek gyilkosa megfojtott és ugyanannyi kis koporsót. Két hónap alatt ez volt az öldöklő járvány munkájának az eredménye, tehát a betegeknek több mint felét megölte. Elborul az ember lelke, ha az ilyen gyermekpusztulást látja. S ez mindenfelé így van. A szomszéd Hmvásárhelyen egy év alatt 8—900 gyermeket ölt meg a difteritisz. Kimondani is rémitő. Most Paliéson, e kis fürdőhelyen valósággal dühöng a szörnyű betegség. Még ezekhez ké-

pest a szegedi pusztítása mérsekeltnek mondható. Jelenleg 16 difteritisz beteg gyermek van gyógykezelés alatt a város területén. A hatóság a főorvosnak a járványos betegségekről szóló jelentését ma terjesztette föl a belügyminiszterhez.

— **Honvéd önkéntesek vizsgálja.** A szegedi honvédkerület önkénteseinek a napokban kezdődik meg a vizsgálja. Most dől el az arany kardbojt kérdése, amely egész éven át annyi álmódózás tárgya. A kerület vidéki állomásairól már Szegedre érkeztek a vizsgálzó önkéntes altisztek.

— **A Szegedi Napló sajtópöre.** Budapesti tudósítónk értesít bennünket, hogy Oltványi Pál prépost, a szegedi apáca iskola igazgatója, sajtópört indított a Szegedi Napló ellen a jul 3. és 16-iki számaiban megjelent cikkek miatt. A panaszlevelet Oltványi Pál képviselőjében dr. Hortoványi József ügyvéd adta be.

— **Lovas bravour.** Egy szegedi honvédhuszár-hadnagy nem mindennapi lovas bravourja képezi beszéd tárgyát a nagyváradai huszárok és sportmanek körében. A bravour hőse egy fiatal honvédhuszár hadnagy a szegedi 3-ik honvédhuszár ezredből; Fráter Loránd, aki fogadásból egy nap alatt belovagolta a Szeged és Nagyvárad közötti 240 kilométer utat. Fráter vasárnap reggel 1/2 órakor indult Szegedről, d. e. 11 órakor B-Gyulára érkezett, ahol a honvédsztek fogadták. Gyuláról 12 órakor indult tovább és egy negyed 8 órakor Nagyváradra érkezett. Ló és lovas a legjobb kondícióban értek a hosszú, kimerítő ut végpontjához. Fráter hétfőn reggel tovább lovagolt Ér-Semlyénbe, ahol szabadságidejét tölti.

— **Tanító-választás Dorosmán.** Horgos község iskolaszéke szept 20-án tartott nagygyűlésén tulajdonzó szótöbbséggel igazgatótanítóvá Tahy János tanítót választotta meg.

— **Távlovgálás országokon át.** Említettük: micsoda sport-mulatságra készült a hadsereg huszár-tisztjeinek egy nagyobb gárdája most, október elsejére. S azt is jeleztük, hogy a szegedi honvédhuszárezred két ifju főhadnagya, kitünő lovasok is részt vesznek a bravouros távlovgálásban, melynek nem nagyobb az utja, mint Bécestől Berlinig. Azonban mint megbízható forrásból értesítünk, ebből a tervezett tisztitávlovgalásból aligha lesz valami. Annyi bizonyos, hogy báró Podmaniczky és Virányi szegedi honvédhuszár főhadnagyk nem vesznek részt a távlovgálásban, mint azt tervezték. De meglehet, hogy az egész elmarad a kolera miatt.

— **Az osztrák-magyar bank kamarái** illetéke ügyében a kereskedelmi és pénzügyi miniszterek között megállapodás történt, hogy miután a bank az ingatlanok, a tartalékalap értékpapírjainak kamatai s az osztalék után adót tartozik fizetni, ezen adóösszegek után a kereskedelmi és iparkamarai illetékek is megrovasseék. Az e részben folytatott tárgyalás alapján a pénzügyminiszter 50,512. számú átirata szerint utasította a budapesti fő- és székvárosi adófelügyelőt, hogy a bank a fő- és székvárosban előirt nyilvános számadásra kötelezett vállalati díjából az egyes fiókok bankszerű üzletére eső összegeket a kivetett adóelőírásnak megtörténte után valamennyi érdekelt kereskedelmi és iparkamarának ezentul, és pedig már a folyó 1892. évtől kezdve, mutassa ki. A bank jelzálogi üzletének jövedelmére kivetett adó után a kamarai illeték a budapesti kereskedelmi és iparkamarát illeti, a bank egyéb üzletéből eredő jövedelmekre eső adó után kivetendő kamarai illeték pedig a bank egyes fiókjainak tiszta jövedelme arányában osztatik föl az érdekelt kereskedelmi és iparkamarák között. Ez intézkedés szerint a szegedi

kamarának területébe eső szegedi és szabadkai bankfiókok jövedelmi adója után fog az illeték járni.

— **Az árvatári kamathátralékok.** Egy egész csapat embernek megfájítja a fejét az a különben eléggé csinos orr, amelyet ma küldött a belügyminiszter a városnak a gyámpénztár behajtatlan kamatai miatt. A városi gyámpénztár múlt évi zárszámadásait a miniszteriumban megvizsgálták s a 774,477 frt 91 kr. bevétellel szemben 71,913 frt 21 kr. kimutatott kiadást helyesnek találván, jóváhagyta az 54,564 frt 70 krnyi jövedelmet is. Azonban megütköztek oda-fönt a hátralékban levő, befizetetlen kamatok rengeteg sokaságán. Nem kevesebb mint 44,799 frt a kamathátralék. Ez aztán sehogy sem tetszett s a leiratban elrendelte a miniszter, hogy a város hajtsa be a kamatokat s a behajtás eredményéről november hó 10-ig tegyen jelentést.

— **Pótérettségi a kereskedelmi iskolában.** A pót és javító érettségi vizsgálatok írásbeli része tegnap vette kezdetét a középkereskedelmi iskolában. A vizsgálatokra jelentkezett összesen négy tanuló s ezek közül három pót-, egy pedig javító érettségit tesz. A szóbeli vizsgálat f. hó 28-ikán tartatik meg.

— **A temesvári tisztvizsgák.** Mint már irtuk, a közös hadseregbeli önkéntesek tisztvizsgája most van folyamatban Temesváron. A 29., 43. és a 83. sz. ezredekbeli összesen 63 egyéves önkéntes jelentkezett a vizsgára. A bizottság elnöke Hoffmann ezredes, tagjai Petrovits Nándor alezredes (61.) Benda Adalbert vezérkari őrnagy, továbbá Jemrics (29.), Meros (61.) és Radoszavlyevics (61.) kapitányok, Marek (29.) és Wital (29.) főhadnagyok és Halme (29.) és Gleichweit (29.) hadnagyok.

— **Betörés nappal.** A felsővárosi Etelkasoron vakmerő betörést követett el ma reggel egy Jeck Károly nevű vén gonosztevő. Kassára való a vén hatvan éves bűnös, aki már betörésért tizszer ült börtönben. Csodálatos, hogy a kassai rendőrségtől mégis igazolványa van neki. Az Etelkasor 18. sz. házba tört be s az egyik szobában magához vette Antalfi Antal gyárimunkás pénztárczáját. Antalfi a másik szobában aludt. Éjjeli munkás lévén, nappal szokott aludni. A zajra fölébredt, megtámadta a betörőt és megkötözte. Azután fölvitte a rendőrségre, ahol börtönbe tették Jecket.

— **Miniszteri helybenhagyás.** A város közgyűlése a gyámpénztári tartalékalapból a városi árvaház részére kétszer 5000 forintot szavazott meg segély gyanánt. A tizezer forintos segélyt most a miniszterium jóváhagyta s erről értesítette a várost.

— **Lopás az adóhivatalban.** Fiatal, urias kinézésű fehérbe öltözött leány követett el lopást ma délelőtt az adóhivatalban. Ugy látszik, nem először tette, csak hogy ma rajta vesztett. Bunford Erzsai a neve. Egy tanyai asszonyt, Bába Jánosnét lopott meg, aki az adóját fizetni jött be a városba. Fölhasználva az adóhivatal szokásos túltömöttségét, közelébe férközött s kiemelte a tárczát a zsebéből. Az asszony észrevette a lopást s lármát csapott. A leány kifutott a térre, utközben eldobva magától a tárczát. A rendőrség hamarosan elfogta a fiatal bűnöst s erre a jelenetre olyan „álfő” támadt a piacon, mintha a bérház dőlt volna össze. Bunford Erzsai most a rendőrségi börtönben ül. Tisztességes polgár család gyermeke ez a leány, aki ilyen korán — alig 14 éves — a bűn útjára tévedt. Szülei azt mondják róla, hogy rossz és elvetemült, a javítóház-

ban van a helye. Most valószínűleg oda is kerül.

— **Megszökött munkás.** A kenderfonógyárban volt alkalmazva Chotek Prokop idegenországi munkás. Chotek polgártárs fölszedett egy csomó előleget és bucsut mondott a kapufélfának. Most a rendőrség nyomozza.

— **Meggyógyultak.** Szegedről hat egyén ment föl a múlt hetekben, a vérükben egy rettenetes betegség csirájával, a veszett kutya harapásával, a budapesti Pasteur-féle gyógyintézetbe. Ma öten hazaérkeztek, boldogan, hogy ki vannak gyógyulva. A hatodik, egy asszony, aki áldott állapotban van, még fönn maradt, mert eddig nem olthatták be.

— **Kutyaharapás.** Csonka Mihály újszegedi földműves tegnap bérelt földjén dolgozott, mikor a lova elszakította a kötőféket, elfutott a kocsiól s nekivágott a világnak. Csonka és fia futottak a ló után egészen a verbászi vasuti őrházig. A lovat ugyan nem fogták el, hanem az ör kutyája megharapta Csonkát. A megsérült a rendőrségnél jelentést tett az ör ellen.

— **Beleesett a csatornába.** A Teleki-és a Kossuth-utcák sarkán szerencsétlenül járt tegnap este egy uri nő. Az utcasarokon a csatorna be van szakadva s egyáltalán semmi szándékot sem mutat arra nézve, hogy önmagától megreparálódjon. Ebbe a tág csatornába esett bele a nő és súlyosan megsérült. Az az ur, aki ezt nekünk egy levélben megírta, úgy vélekedik, hogy jobb volna először az ilyen csatornákat betömni s azután rakni ki aszfalttal a Kárász-utcát. Biztosítjuk a levélíró, hogy rajta kívül még sokan vannak, akik így gondolkoznak.

— **Kasszatolvaj.** A Krebs-féle delikátáru kereskedésben volt boltiszolga Sándor Imre. A boltiszolgáskodást némi pénzügyi műveletekkel keverte Sándor, amennyiben fölfeszítette a bolti pénztár fiókjót s elemelte onnan a bankókat. Most a rendőrség vizsgálja az ügyét.

— **Lopás a kocsiól.** Kertész József fehértői gazda ma reggel behajtott a piacra, hozván magával négy zsák almát a „kóstolja kend, jaj be jóízű” fajtából. Ahogy jött, a Szőri-féle tanya környékén mind a négy zsákot leemelték a kocsiól. Csodálatos, hogy magát a gazdát el nem lopták, aki különben a lopásról jelentést tett a rendőrségnek.

— **Fölhívás.** Értesitem a Kossuth ünnepélyt rendező bizottság tagjait, hogy ma, csütörtök estére leszámolás végett Bartucz (Betyár) István vendéglőjében megjeleni sziveskedjenek. Wagner Ferdinánd, a Kossuth bizottság főrendezője.

— **Dinnyetolvaj.** Tombázt Sándor rókusi gazda földjéről magától gurult el a dinnye. Nap-napután kevesebb volt. Végre rajta kapták a tolvajt Nacsa János személyében, aki mint egy hat forint árát hordott el. Nacsa Molnár biztos előtt beismerte a lopást. Följelentették a bíróságnál.

Elfogott lóköltők, passzushamisítók.

— Kisteleki bűnök. —

A szegedi csillagbörtönbe megint jómadarak kerülnek be Kistelekről: lóköltők és passzushamisítók. Természetesen a nevezetes Nemes Nagy familiából. A család egyik hirhedett tagja, Nemes Nagy Antal került most a csendőrség horgára a fiával, Ferenczcel együtt, akiből idővel szintén jeles zsvány válik.

A szegedi felsőtanyákon követték el azt a lólopást, amely miatt most, ki tudja hanyadszor már, börtönbe kerül a jeles apa és az apához méltó fiu. Rég lesett már rájuk Tyll csendőrfőhadnagy s a fogás-

nak ezuttal az is kölcsönöz nagy értéket, hogy megkerült a banda főalakja is, a passzushamisító, aki a hamis járlatokat gyártotta a lopott lovakhoz.

Nem régiben történt, hogy a szegedi felsőtanyáról Harkai Imre csengelei pusztai lakostól elloptak éjjel három lovat ismeretlen tettesek. Három szép lovat sirtatta a gazda. Az értékük kilencszáz forint volt.

A Tyll főhadnagy által megindított nyomozás csakhamar eredményt mutatott föl. Csugodián Sándor bruszsmoki gazdánál megtaláltak egy lovat a lopottak közül. Csugodián a lovat járattal együtt a pécskai vásáron vette. A járlat hamis volt.

Ugyanez a csendőrségi járőr a tornyai határban megtalálta a másik lovat. Ezt meg Filberger György birtokos vette, szintén a pécskai vásárban. A járlata ennek is hamis volt.

Hambach őrmester ezután a lovak eladója után kezdett nyomozni s meg is találta ezt a kisteleki Nemes Nagy Antal és Ferencz fia személyében. Kiderült, hogy Antal a lopás után a lovakat lehajtotta Temesvárra, onnan vitte föl a pécskai vásárra. Az őrmester elment Kistelekre s ott letartóztatta Nemes Nagy Antalt és fiát. A két lóköltő azzal akarta kivágni magát, hogy ők a lovakat Kaposzta János szegedi tanyai embertől vették jó pénzen. Mikor azonban meg akarták velük keresztetni Kaposzta János tanyáját, fordítottak egyet a dolgon. Azt mondta a két lóköltő, nem emlékszenek már reá biztosan, kitől vették.

Ezen idő alatt Hafner kisteleki őrsparancsnok azon ember után nyomozott, aki a hamis járlatokat készítette. A nyom messze elvezetett. Először Bajára, onnan a baranyamegyei Monostor községbe. A kutatás azonban mindkét helyen eredménytelen maradt. Hafner visszatért Kistelekre s ott akadt utjába a járathamisító. A nevének eddig nem sikerült megtudnunk, annyi azonban tény, hogy — el van fogva.

Nemes Nagy Antal és Ferencz fia már bent ülnek a szegedi csillagbörtönben.

Legujabb.

A királyi pár itthon.

Budapest, szept. 21. (A „Sz. N.” er. t.) A király ma reggel 4 óra 52 perczkor külön udvari vonaton Bécsből a Rákos rendező állomásra érkezett, a honnan pár percz múlva Gödöllőre folytatta útját. Erzsébet királyné hosszú idő után szintén Magyarországra jött és 6 óra 35 perczkor érkezett Rákosra, a honnan ő is Gödöllőre utazott.

Bihar üdvözli Kossuthot.

Budapest, szept. 21. (A „Sz. N.” er. t.) Nagyváradról sürgönyzik, hogy Biharmegye közgyűlése elfogadta Szabó József indítványát, hogy a megye Kossuthot üdvözölje.

Kossuth-ünnep Vesztegzárban.

Budapest, szept. 21. (A „Sz. N.” er. t.) Czaribródból jelentik, hogy a vesztegzár alatt levő kamarai küldöttek szept. 19-én közös vacsorával ünnepelték Kossuth születésnapját. Szóltak Ráth Károly, Strasser Albert, Leszik Miksa, a konstantinápolyi belga követ, ki szintén vesztegzárban van, francziául dícsőitette Kossuthot.

Irányi Dániel.

Budapest, szept. 21. (A „Sz. N.” er. t.) Korsfugsemből sürgönyzik: Irányi Dániel, ki két héten keresztül fekvő beteg volt, ma gyógyultan hagyta el a fürdőt s Budapestre utazott.

Öngyilkossági kísérlet a fogházban.

Budapest, szept. 21. (A „Sz. N.” er. t.) Aradról sürgönyzik, hogy az ottani börtönben fogva levő Fried Henrik ma a rossz élelmezés miatt többször mellbe szurta magát: állapotja aggasztó.

Énekesnő és herceg házassága.

Budapest, szept. 21. (A „Sz. N.“ er. t.) Darmstadtból sürgönyzik: Henrik hesseni herceg ma kelt egybe Miléva opera énekesnővel, Hozik Zágrábban lakó udvari tanácsos leányával.

A 32-ik gyalogezred rehabilitálása.

Budapest, szept. 21. (A „Sz. N.“ er. t.) A Fünfkirchner Zeitung révén a szegedi Napló is említést tett arról, hogy a pécsi hadgyakorlatok alkalmával a király kedveszöten ítéletet mondott a Mária Terézia nevet viselő 32-ik gyalogezredről. Ez a hír nem felel meg a valóságnak s annak a megczáfolására legteljesebb bizonyíték a IV-ik hadtest parancsnokságának napi parancsa, melyet Lobkovitz herceg intézett az ezredhez. A napi parancs a következő: Ő cs. és kir. ap. felsége a pécsi hadgyakorlatokban részt vett összes csapatoknak a jó kinézésért, a kitünő magatartásért és kiképzésért legmagasabb elismerését legkegyelmesebben nyilvánítani méltóztatott.

Nincs kolera a fővárosban.

Budapest, szept. 21. (A „Sz. N.“ er. t.) A kolera-gyanus eseteknél végzett bakteriologiai vizsgálatok konstatálták, hogy eddig még nem fordult elő kolera-betegedés.

A tőzsdejáték áldozata.

Budapest, szept. 21. (A „Sz. N.“ er. t.) Diamant Károly, a spódium részvénytársaság pénztárnoka, ma reggel 8 órakor, a dalszínház-utca 10. sz. lakásán halántékon lőtte magát. A mentők már eszméletlen állapotban szállították a 65 éves embert a kórházba. — Diamant eleinte mint levelező működött, de szorgalmával az üzletvezető vezérigazgatói állásig jutott. Négy év előtt Bedő Bélát nevezték ki vezérigazgatónak s ekkor Diamant 1800 forint évi fizetéssel a társaság pénztárnoka lett. Az utóbbi időben az öreg uron sokszor vettek észre némi zavarodottságot, mely mind nagyobb fokú feledékenységgel párosult, úgy hogy végre is tudatni kellett vele, hogy november 1-től 600 frttal nyugdíjazták. Diamant jómódu ember hírében állott s pár év előtt megbetegedvén, 20,000 frtnyi készpénzről és értékpapirról végrendekezett. Lelki állapotának megzavarodását hir szerint az okozta, hogy ezt az egész vagyont elvesztette a tőzsdén. Ezt a hirt a nővérének hátrahagyott levele is megerősíti, melyben azt írja, hogy tovább már nem élhet, mert elvesztette mindenét. Ma déltájta Deutsch J. József elnök és Bedő Béla vezérigazgató a hivatalnokok jelenlétében pénztárvizsgálatot tartottak, a pénztárban 4159 frt 75 kr. volt, csak 125 forint hiányzott, erre azonban fedezetül az öngyilkos a mai napig járó fizetésének nyugdíját hagyta hátra s így minden rendben van. A halállal vívódó embert a kórházban sem lehetett kihallgatni.

A kolera.

Budapest, szept. 21. (A „Sz. N.“ er. t.) Belgrádból sürgönyzik, hogy kétezer beteg számára építettek barakkot. A kormány azonnal több napi vesztézárat rendel, mihelyt Magyarországon hivatalosan konstatálják a kolera.

Budapest, szept. 21. (A „Sz. N.“ er. t.) Hamburgból jelentik, hogy tegnap délig 211 betegedés, 100 haláleset történt. Ma ismét sok betegedés.

Közgazdasági táviratok.**Budapesti gabonatőzsde.**

Budapest, szept. 21. (A „Sz. N.“ er. t.) Buzát ma jól kínáltak, a vételkedv jó, az irányzat szilárd volt és 40,000 mm. kelt el teljes áron.

A határidő üzletben a déli tőzsde záratai a következők:

Buza 1892. szeptember—októberre 7.48 pénz, 7.50 áru; márcz.—ápr. 7.85 pénz, 7.87 áru; tengeri szept.—októberre 4.87 pénz, 4.89 áru; szept.—októberre — pénz, — áru; május—júniusra 5.19 pénz, 5.21 áru; zab őszre 5.33 pénz, 5.40 áru; tavaszra (1893.) 5.63 pénz, 5.65 áru; káposzta-repcze 1893. aug.—szeptemberre 11.70 pénz. — áru.

Budapest, szept. 21. (A „Sz. N.“ er. t.) (Délután öt órakor záródna k.)
Buza őszre . . . . . 7.47—7.49
Buza tav. . . . . 7.84—7.86
Tengeri szept.—okt. . . . . 4.86—4.88
Uj tengeri szept.—okt. . . . . 5.19—5.21
Zab őszre . . . . . 5.40—5.42
Zab tavaszra . . . . . 5.64—5.66
Káposzta-repcze . . . . . 11.70—11.80
Uj káp.-repcze 1893. aug.—szept. 12.30—12.40

Budapesti terménytőzsdéről.

Budapest, szept. 21. (A „Sz. N.“ er. t.) Zsiráru lanyha. Disznózsír 52 és fél, 4 drbos tábla szalonna 47 és fél, boszniai 85 drbos szilva 20.98, szerb szokványáru október—novemberre 18.30, szlavonai effektíváru 19 és fél, szlavonai szilvaiz 19 és fél, szerb áru szeptember—októberre 18.50 forinttal kelt. — Szesz: Változatlan. Szesz nyers osztalékolt 15.—15.50 frton, élesztőszesz osztalékolt 19.—19.50 forinton, szesz finomított 52.—52.50 forinton 100 liter százalékonként.

A budapesti értéktőzsdéről.

Budapest, szept. 21. (A „Sz. N.“ er. t.) A tőzsde ma a nemzetközi értékekben lanyha volt. Az árfolyamok gyöngye forgalom mellett mérsékelten apadtak. A helyi piac ma is szilárd volt. A valuták változatlanok.

Utótőzsde o. h. 313.25—313.30, osztrák magyar államvasut 294.37—294.62. 4%-os m. aranyjárdék 112.72½—112.75.

Budapesti sertésvásár.

Budapest, szept. 21. (A „Sz. N.“ er. t.) (A budapest—köbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.) Hizott sertésárak: I. Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 klgron felüli sulyban) — kr. 2. Öreg közép (pknt 300—400 klgr.) — krig. 3. Fiatal nehéz (pknt 320 klgron felüli sulyban. 45.—45.50 krig. Fiatal közép (páronként 251—320 klgr. sulyban. 45.—46. krig) Fiatal könnyű (páronként 250 klgrig terjedő sulyban) 46.—47.50 krig. — II. Magyar szedett: Nehéz páronként 280 klgron felüli sulyban) 42.50—43. krig. Közép (páronként 220—280 klgr. sulyban 44.—45 krig. Könnyű (pknt 220 krig terjedő sulyban) 46.—47.— kr. — III. Romániai: Nehéz (páronként 320 klgron felüli sulyban — kr. Közép (páronként 250—320 klgron felüli sulyban) — kr. Könnyű (páronként 250 klgrig terjedő sulyban) — kr. IV. Romániai eredeti (Stachl): Nehéz (pknt 240 klgron felüli sulyban) — kr. Könnyű (páronként 240 klgrig terjedő sulyban) — kr. — V. Szerbiai: Nehéz (pknt 260 klgron felüli sulyban) 44.—44.50 krig. Közép (páronként 220—260 klgr. sulyban) 44.—45 krig. Könnyű (pknt 220 klgrig terjedő sulyban, 45.—46.— krig. — Sertéslétszám. 1892. szept. 19-én volt készlet 135.944 drb, 1892. szept. hó 20-án fölhajtatott 8360 drb, 1892. szept. 20-án elszállított 1400 drb, 1892. szept. hó 21-én maradt készletben 137,909 drb. A hizott sertés üzletirányzata: csendes.

Vasuti hírek.

Hirdetmény. A folyó évi szeptember hó 1-én megnyilt budapest-duna jobbparti, körvasutnak a köteléki dijszabásokba leendő felvételéig Ó-Buda-filatórigát állomással való forgalomban a következő dijszámítás alkalmaztatik. 1. Az egyrészt az esztergom-almásfűzitői és somogyszob-baresi helyiérdekű vasutak, valamint a pécs-baresi vasut állomásai és másrészt Ó-Buda filatórigát állomás közötti forgalomban a magyar vasuti kötelék dijszabás II. rész 1. füzetében Budapest-Kelenföld állomásra nézve foglalt 100 kgkint 5 krral felemelt díjtételek, a nevezett dijszabási füzetben foglalt egyéb állomásokkal való forgalomban pedig Budapest-dunajobbparti teherpálya udvarra érvényes, 100 kgkint 5 krral felemelt díjtételek nyerne alkalmazást. 2. Az osztrák-magyar vasuti kötelékben az illető dijszabásokban Budapest-dunajobbparti teherpályaudvarra vonatkozó díjtételek 100 kgkint 5 krnyi felemeléssel számítottak. 3. A nyugot-magyar, osztrák (a bécsi forgalmak bezárólag) és délnyugot osztrák-magyar vasuti kötelékek dijszabásiban foglalt állomásokkal való forgalomban az illető dijszabásokban Budapest-Kelenföld állomásra foglalt díjtételek 100 kgkint 5 krral felemelve alkalmaztatnak. 4. A magyar boszniai és a gács-magyar forgalomban a Bpest dunajobbparti teherpályaudvarra fennálló díjtételek, 100 kgkint 5 krral felemelve számítottak.

Vizállás.

	— szept. 20.		— szept. 21.	
	Méter. 0 felett 0 alatt		Méter. 0 felett 0 alatt	
M.-Sziget	0.26	—	0.26	—
Szatmár	0.10	—	0.08	—
Tokaj	—	0.58	—	0.88
Szolnok	—	0.81	—	0.87
Szeged	—	0.46	—	0.53
T.-Becse	0.69	—	0.71	—
Csongrád	—	1.09	—	1.17
Gyoma	0.32	—	0.29	—
Námény	—	1.15	—	1.20
Arad	—	1.20	—	1.22

Felelős szerkesztő: KULINYI ZSIGMOND.

Kiadótulajdonos: BÁBA SÁNDOR.

Nyilttér.

Nagymennyiségű szegedi

fehér- és sillerbor

nagyban és kicsinyben jutányos áron

eladó

Danner Péter Fia

fűszer-, liszt-, bor- és ásványviz-
686-4-2 kereskedőnél

Szegeden,

Tisza Lajos-körut
és Petőfi-utca sarkán.

FŐÜGYNÖK**kerestetik**

Szeged, Csongrád, és a szomszédos megyék számára egy jó hírnevű s könnyen terjeszthető biztosító intézmény által. Csak tevékeny s megbízható erők-vétetnek tekintetbe.

Szives ajánlatok

Eckstein Bernát

hirdetési irodájához

Budapest, fürdő-utca 4. szám

cizimendők „Főügynökség“ jel-
ige alatt. 698 2-1

Szeged—Orsovai vonal.

a) Szeged—Orsova.

Table with columns: Station, Direction, Class (I, II, III), and Time. Lists stations from Szeged to Bukarest.

b) Orsova—Szeged.

Table with columns: Station, Direction, Class (I, II, III), and Time. Lists stations from Bukarest to Szeged.

Mezőhegyes—Kétegyházi vonal:

a) Mezőhegyes—Kétegyháza.

Table with columns: Station, Direction, Class (I, II, III), and Time. Lists stations from Szeged to Kétegyháza.

b) Kétegyháza—Mezőhegyes.

Table with columns: Station, Direction, Class (I, II, III), and Time. Lists stations from Kétegyháza to Szeged.

Temesvár—Báziási vonal:

a) Temesvár—Báziás.

Table with columns: Station, Direction, Class (I, II, III), and Time. Lists stations from Temesvár to Báziás.

b) Báziás—Temesvár.

Table with columns: Station, Direction, Class (I, II, III), and Time. Lists stations from Báziás to Temesvár.

Szeged—Szabadkai vonal:

a) Szeged—Szabadka.

Table with columns: Station, Direction, Class (I, II, III), and Time. Lists stations from Szeged to Szabadka.

b) Szabadka—Szeged.

Table with columns: Station, Direction, Class (I, II, III), and Time. Lists stations from Szabadka to Szeged.

Félegyháza—Csongrádi vonal:

a) Félegyháza—Csongrád.

Table with columns: Station, Direction, Class (I, II, III), and Time. Lists stations from Szeged to Csongrád.

b) Csongrád—Félegyháza.

Table with columns: Station, Direction, Class (I, II, III), and Time. Lists stations from Csongrád to Szeged.

Bécs 1873. Budapest 1885. Zágráb 1891. Eszék 1889. N.-Palánkán 1887. London 1878.

Csik József

csász. és királyi kizár. szabadalm. első szerelmi portlandcement- és vízhatlan mészgyár BEOCSINBAN.

Közponi iroda és rakár: Budapesten V., Rudolf-rakpart 8. sz.

A t. építész és építőmester urak, építkezési vállalatok, földbirtokosok, községi és egyházi előjáróságok, valamint a n. építő-közönség kényelmére

Felmayer Antal urnál Szegeden,

Maros-utca 24. sz. a. raktárt tartok, hol saját gyártmányu 35

portlandcement és vízhatlan mész

folytonosan legjobb s egyenlő jó minőségben kapható.

Árjegyzékek s magyarázat kívánataira készséggel megküldetik.

Páris 1867. Kecskemét 1872. Ujvidék 1875. Szeged 1878. Trieszt 1883.

Bámulatos hatással bír.

Törvényesen védik.

CZERNY „TANNINGENE“

a legjobb ólom nélküli, ártalmatlan és rögtön ható

hajfestőszer

haj és szakáll, ugymint szemöldök festése, melylyel a legegyszerűbb módon és csak egyszeri használatnál a haj ugyanazon biztos, szép és fényes, barna vagy fekete természetes színt visszanyeri...

Ára 2 frt 50 kr.

Czerny eredeti

keleti „rózsateje“

(Original Orientalishse Rosenmilch)

bőrnek igen finom, vakító fehérségű és oly

fiatal, friss színt kölcsönöz,

mely más szor által el nem érhető, kitűnő még májfolt, szeplő, bőrpattanás nem szép arczsín és napsütés ellen, eltávolítja a bőrnek tisztálanságát, minden sárga és barna arczszínt és egyidejűleg alkalmas minden testre-zre, föltétlenül ártalmatlan. Ára 1 frt, Balzsamszappan hozzá 30 kr.

CZERNY J. ANTAL,

Bécs, I., Wallfisch gasse 5. sz., a cs. kir. udvari opera közelében. Vidéki megrendelések pontosan és utánvét mellett eszközöltetnek.

Raktár Szegeden:

Barcsay Károly

gyógyszerész urnál.

Aradon: Eliás Ármán illatszerész urnál, Temesvárott: Stefan J. Farcosy Apothek zu Mariahilf (Fabrik). Lugos: Vértessasgyógyiszerház.

Raktár Budapesten:

Török József gyógyszerháza

király-utca 12. sz.

Csak akkor valód, ha Czerny J. Antal nevével van ellátva. Sziveskedjék e hirdetéset esetleges szükségletének fedezése végett kívánni, miután ritkán jelenik meg. 208-10-4

ZÓLYOMNEGYEKINCSE!

A végleges

VERA-FORRÁS.

Ezen a Trachit-sziklából fakadó legtisztább, szénsavdús, égvényes és igen kedvező természetes vegyalkattal bíró

gyógy- és savanyu vizből friss töltésben

most érkezett meg a szegedi piacra egy kocsi rakomány.

Vegyelemző dr. Lengyel Béla fő- és székvárosi egyetemi tanár, ajánlva kolera és járványbetegségek ellen az orvosi kar legnagyobb tekintélyei által.

A bort nem festi s ezzel keverve a legkellemesebb üdítő ital a „VERA-FRÖCSCS.“

Szétküldési telep:

Szegeden, Felmayer Antal urnál, Maros-utca 24.

Forráskezelőség: Végheles-Szalánán, Zólyomgye.

Főraktár: BUDAPEST, ERZSÉBET-KÖRTÉ 56. szám.

Kapható minden gyógyszerház, fűszerkereskedés és vendéglőben.

A n. é. hölgyközönségnek

van szerencsém szives tudomására hozni, hogy a t. vevőim rábeszélésére elhatároztam, hogy

A NŐI DIVATKALAP ÜZLETEMET

tovább folytatni fogom.

A régi készletemet véglegesen eladva, nem kiméltem sem anyagi áldozatot, sem fáradságot, a hosszabb ideig tartott bevásárlási utazásom alatt a divatot tanulmányoztam és a legújabbat, amit a női kalapoknál a divat nyújthat, bevásároltam.

Bátor vagyok ennélfogva a n. é. hölgyközönséget a dusan, és legújabb és leggyönyörűbb női kalapokkal felszerelt raktáram megtekintésére tiszteletteljesen meghívni.

SZÉKELY B.,

ezelőtt Székely Róza.

699-3-1

Kiss D.-féle ház, Strúti kávéházzal szemközt.